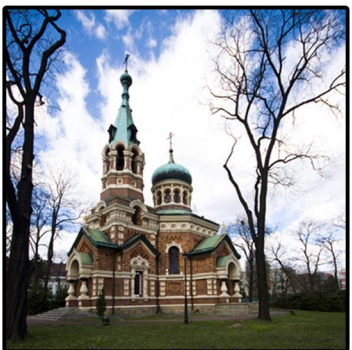

1. Perły architektury Regionu – Pałac Dietla i Cerkiew Prawosławna.

XIX wieczny Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie to jeszcze jedna „Ziemia Obiecana”, miejsce w którym żywiłowo powstaje okręg przemysłowy, do którego zjeżdżają ludzie różnych narodowości i różnych wyznań. To miejsce, w którym powstają fortuny magnatów przemysłowych. Zespół Pałacowy Dietla oraz cerkiew prawosławna pw. św. Wierzy, Nadziei, Luby i matki ich Zofii, to obiekty o wyjątkowej wartości architektonicznej i przykłady wielokulturowości Zagłębia Dąbrowskiego przełomu XIX i XX wieku.

2. Od starego do nowego oblicza dzielnicy – Milowice wczoraj i dziś.

Milowice, obecnie jedna z najstarszych dzielnic Sosnowca, przez wieki ulegała przekształceniom. Początkowo była to osada wiejska, która po odkryciu złóż węgla kamiennego przekształciła się w osadę, a następnie dzielnicę przemysłową. Dziś próżno jednak szukać obiektów przemysłu ciężkiego, a szyby kopalniane zastąpił biurowiec i drukarnia „Dziennika Zachodniego” - jedna

z największych w Euopie. Wnikliwy wędrowiec dostrzeże jednak obok nowych obiektów także zachowane ślady minionej przeszłości. Warto je poznać.

11. Zagłębiowska Jerozolima – Śladami będzińskich Żydów.

Pierwsze wzmianki o osadnikach żydowskich w Będzinie pochodzą z XIII wieku. W XVI wieku istnieje już zorganizowana gmina żydowska z synagogą, łaźnią i kirkutem. Warunki życia i pracy musiały być tutaj wyjątkowe dla Żydów skoro tuż przed wybuchem II wojny światowej stanowili większość mieszkańców miasta. Wojna i holokaust nie pozostawiły zbyt wiele. Z wielu śladów kulturowych tak dużej kiedyś i dobrze zorganizowanej społeczności żydowskiej, ocalały tylko nieliczne obiekty, które obecnie przypominają o minionej przeszłości.

12. W najstarszym mieście Zagłębia – Czeladź, dawne i współczesne oblicze miasta.

Najstarsze miasto Zagłębia Dąbrowskiego prawa miejskie uzyskało już w roku 1228. W latach 1443-1790 Czeladź wchodziła w skład Księstwa Siewierskiego. XIX wiek to przekształcenie Czeladzi w ośrodek przemysłowy z licznymi kopalniami, z których część obiektów do dzisiaj ocalała i które obecnie ponownie zagospodarowywane powoli stają się wielką atrakcją turystyczną. Zabytkowy rynek, największy neoromański kościół w Zagłębiu Dąbrowskim oraz ślady górniczej przeszłości stanowią o dawnym i obecnym obliczu miasta.

5. Historia Pogranicza – Maczki (Granica) – Trójkąt Trzech Cesarzy.

W wyniku ustaleń na Kongresie Wiedeńskim i późniejszych wydarzeń politycznych Małopolska została podzielona na część galicyjską i część która weszła do zaboru rosyjskiego jako fragment Królestwa Polskiego.

Wraz z rozwojem gospodarczym tego terenu, do czego w znacznym stopniu przyczyniła się budowa linii kolejowych obszar po jednej stronie granicy zaczęto nazywać Zagłębiem Krakowskim, a po drugiej Zagłębiem Dąbrowskim.

Wędrówka z zabytkowego dworca kolejowego w Maczkach wzdłuż ówczesnej granicy na Białej Przemszy kończy się na Trójkącie Trzech Cesarzy, gdzie rzeka łączy swoje wody z siostrzaną Czarną Przemszą. W miejscu tym przez wiele lat stykały się także granice trzech państw zaborczych.

6. Od Zagłębia średniowiecznego do Zagłębia współczesnego – Muzeum „Sztygarka” i trasa podziemna w sztolni ćwiczebnej.

Historia przemysłu górniczego i hutniczego w Zagłębiu Dąbrowskim jest znacznie starsza niż sama nazwa regionu. Ślady eksploatacji górniczej i istniejących tu pieców hutniczych odkrywane mozolnie przez archeologów sięgają daleko w średniowiecze. Muzeum Miejskie „Sztygarka” w Dąbrowie Górniczej wraz z podziemną sztolnią ćwiczebną prezentuje historię zagłębiowskiego górnictwa i hutnictwa od średniowiecza do współczesności.

7. W królewskim grodzie przez wieki – Z Będzina na Górę św. Doroty.

Będzin, gród królewski i miasto-symbol Zagłębia Dąbrowskiego wciąż czeka na swoje wielkie odkrycie. Nagromadzone tu historyczne miejsca i zabytki stanowią ogromny potencjał do zagospodarowania.

Góra zamkowa z zamkiem średniowiecznym, podziemiami, kościołem św. Trójcy, z nekropoliami i z grodziskiem średniowiecznym Wiślan jest pierwszym etapem wędrówki której celem jest inny symbol Zagłębia: Góra św. Doroty z zabytkowym kościołem tego samego imienia, oraz z grodziskiem z epoki łużyckiej. To miejsce także czeka na ponowne odkrycie i lepsze czasy. Na szczęście podejmowane są już działania aby to miejsce przywrócić powszechnej świadomości.

Jednym z takich działań jest właśnie organizacja wycieczek.

8. Od Drogi Królewskiej do Drogi Żelaznej – Sławków – Maczki (Granica).

Od zawsze i na całym świecie ludzie przemieszczali się pomiędzy miastami, dzielnicami czy państwami. Oczywiście, były różne cele tych podróży i różne, w zależności od epoki techniki podróżowania.

W Zagłębiu mamy do czynienia zarówno z drogą kupiecką zwaną Drogą Królewską (Via Regia) wywodzącą się z okresu średniowiecza a być może i wieków wcześniejszych, oraz z XIX wieczną drogą żelazną zwaną „warszawsko-wiedeńską”. Zarówno sławkowska Austeria jak i dworzec kolejowy spełniały zasadniczo podobne funkcje.

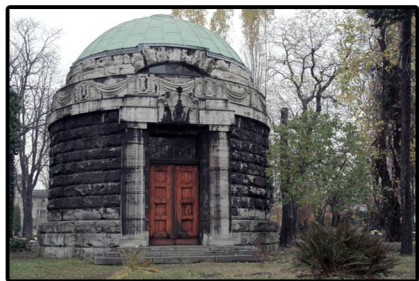
Podczas wycieczki poznamy te miejsca gdzie podróżni w dawnych czasach zatrzymywali się, odpoczywali i załatwiali swoje różnorodne sprawy. Urokliwa pod względem przyrodniczym trasa przeniesie nas w podróży przez wieki.

9. Oni żyli obok siebie – Cmentarz czterech wyznań w Sosnowcu.

Zagłębie Dąbrowskie przełomu XIX i XX wieku to obszar niesamowitej mozaiki narodowościowej, wyznaniowej i kulturowej której materialnym dowodem są ocalałe i istniejące do dzisiaj obiekty. Wśród nich szczególnie wyjątkowa i to w skali europejskiej jest Nekropolia Czterech Wyznań gdzie w sąsiadujących obok siebie cmentarzach pochowani są katolicy, ewangelicy, prawosławni i żydowscy mieszkańcy miasta. Wśród nich wiele wybitnych i zasłużonych dla Sosnowca i regionu postaci.

10. Od historii naturalnej do historii współczesnej Regionu – Muzeum Geologiczne Instytutu Nauk o Ziemi & Muzeum w Sosnowcu.

Dzieje regionu to cała historia tego miejsca. Zarówno ta pisana przez ludzi jak i ta pisana przez przyrodę w okresie zanim powstał człowiek.

Te dzieje będzie można poznać na kolejnej wycieczce której celem są dwa sosnowieckie muzea. W pierwszym zapoznamy się z historią geologiczną i paleontologiczną, oraz będziemy podziwiać region z plat-

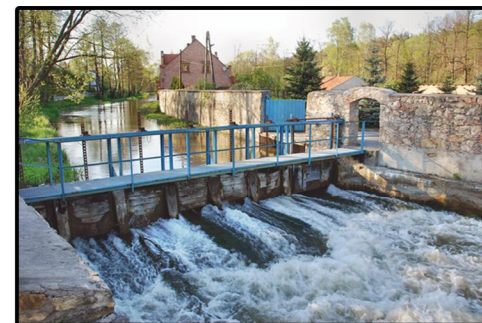
formy widokowej na 20 piętrze najwyższego w Polsce budynku uniwersyteckiego. W drugim muzeum które ma swoją siedzibę w fabrykancim pałacu poznamy historię znacznie nam bliższą czasowo, historię Zagłębia i miasta Sosnowca.

3. Przyroda i historia – Na szlaku „Szwajcarii Zagłębiowskiej”.

Rzeki od zawsze pełniły bardzo ważną rolę dla ludzi. Dostarczały pożywienia w postaci ryb i były drogami handlowymi, którymi spławiano towary. Przed epoką pary dostarczały także energii wykorzystywanej w dawnych zakładach, takich jak młyny, folusze, tartaki, kuźnie itd.

Przełom Białej Przemszy w okolicach Okradzionowa to doskonały przykład prowadzenia przez człowieka gospodarki wodnej w wiekach minionych. Do dzisiaj zachowały się niektóre z dawnych obiektów z których jeden pełni dalej funkcję młyna, a inny stał się małą elektrownią.

Wędrówka urokliwą rzeczną doliną pozwala poznać te miejsca w otoczeniu wspaniałej przyrody. Szlak kończy się w Sławkowie, małym zagłębiowskim miście o wielkiej historii, miście w którym zachowały się liczne i cenne zabytki.

4. Na Królewskim Szlaku (VIA REGIA) – Olkusz – Sławków.

Elementem łączącym poszczególne regiony i kraje były od zarania dziejów szlaki handlowe. Jednym z najważniejszych i najstarszych była Via Regia, zwana także Drogą Królewską, która łączyła wschód z zachodem Europy, Małopolskę ze Śląskiem, Kraków z Wrocławiem. Przy trakcie tym powstawały i rozwijały się najstarsze miasta regionu, między innymi Olkusz i Sławków. Ocalałe do dzisiaj ślady i zabytki są świadectwem minionej wspaniałej przeszłości obu miast.

Informacje o stowarzyszeniu
i o naszej stronie internetowej:

www.fdzd.org

- FORUM DYSKUSYJNE -
- HISTORIA REGIONU -
- ZABYTKI - MUZEA - GALERIE
- GOSPODARKA - POLITYKA -
- LUDZIE - FAKTY - WYDARZENIA -
- KULTURA - ROZRYWKA -
- SPORT - TURYSTYKA - REKREACJA -
- INFORMACJE - CIEKAWOSTKI -
- !!! SETKI ZDJĘĆ !!! -

- WEJDŹ NA NASZĄ STRONĘ I SAM JĄ ZOBACZ
- ZAREJESTRUJ SIĘ NA NASZYM FORUM
- I WEŹ UDZIAŁ W DYSKUSJI NA TEMAT
- ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

!!! Zapraszamy !!!

Partnerzy:

Oddział Będzin
Oddział Dąbrowa Górnicza
Oddział Olkusz
Oddział Sosnowiec

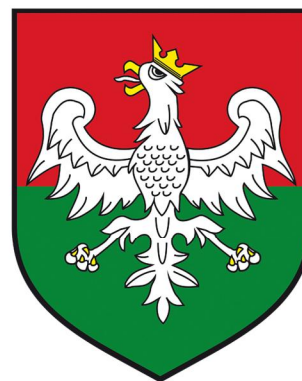
- Galeria Elektrownia w Czeladzi,
- Muzeum Geologiczne Instytutu Nauk o Ziemi UŚ
- Muzeum Regionalne w Olkuszu,
- Muzeum Regionalne w Sławkowie,
- Muzeum "Saturn" w Czeladzi,
- Muzeum w Sosnowcu,
- Muzeum "Sztęgarka" w Dąbrowie Górniczej,
- Muzeum Zagłębia w Będzinie,

Patronat medialny:

POZNAJEMY
ZAGŁĘBIE
DĄBROWSKIE

Plan wycieczek

O terminach poszczególnych wycieczek dowiedzą się Państwo
z naszej strony internetowej www.fdzd.org

Patriotyzm Jutra

Projekt dofinansowany przez
Muzeum Historii Polski w Warszawie

www.fdzd.org

Stowarzyszenie regionalne
Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego

Projekt graficzny: Michał Kusiak * Tekst: Dariusz Jurek * Zdjęcia: Michał Kusiak, Dariusz Jurek